

MESTNA OBČINA KRANJ

SVET

Komisija za nagrade in priznanja

Slovenski trg 1, 4000 Kranj
tel. 04/ 237 31 19 fax. 04/ 237 31 14

10.

Številka: 094-1/2009-41/05

Datum: 09. 09. 2009

SVETU MESTNE OBČINE KRANJ

PREDLOGI ZA PODELITEV PRIZNANJ ZA LETO 2009

Na podlagi objavljenega razpisa za priznanja v Mestni občini Kranj za leto 2009 v glasilu Kranjski glas dne 30. 04. 2009, so v razpisnem roku prispeli naslednji predlogi: gospod dr. Damir Globočnik za Veliko Prešernovo plaketo Mestne občine Kranj, gospod Jože Derlink za Veliko plaketo Mestne občine Kranj, KUD Predoslje za Nagrado Mestne občine Kranj, gospod Rastislav Rastko Tepina za Veliko Prešernovo nagrado Mestne občine Kranj (2 predloga), APZ France Prešeren Kranj za Veliko plaketo Mestne občine Kranj, Karate klub Kranj za Veliko plaketo Mestne občine Kranj, gospod doc. mag. Boge Dimovski za Veliko Prešernovo nagrado Mestne občine Kranj (2 predloga), Gasilsko reševalna služba Kranj za Nagrado Mestne občine Kranj, Stane Šinkovec za Častnega občana Mestne občine Kranj, gospa Petra Puhar Kejžar za Veliko Prešernovo plaketo Mestne občine Kranj (2 predloga), Kranjski furmani za Veliko Prešernovo plaketo Mestne občine Kranj, gospod Niko Slapar za Veliko plaketo Mestne občine Kranj, gospa Marina Urbanc za Veliko plaketo Mestne občine Kranj, gospod Ciril Krek za Veliko plaketo Mestne občine Kranj, Prostovoljno gasilsko društvo Breg ob Savi za Listino o priznanju, Vojašnica Kranj za Veliko plaketo Mestne občine Kranj, gospa prim. dr. Tatjana Dolenc Veličković za Častno občanko Mestne občine Kranj (2 predloga), gospod prof. dr. sci. Milivoj Veličković Perat za Častnega občana Mestne občine Kranj, OŠ Simona Jenka Kranj, podružnična šola Trstenik za Nagrado Mestne občine Kranj, Zavod Korak za Nagrado Mestne občine Kranj, NK Sava Kranj za Veliko plaketo Mestne občine Kranj, gospod Primož Zevnik za Nagrado Mestne občine Kranj, Vrtec Čirče za Veliko plaketo Mestne občine Kranj in gospa Jana Teran za Nagrado Mestne občine Kranj, Rekreativno društvo Rokovnjači za Veliko plaketo Mestne občine Kranj, gospod Mirko Bernik za Veliko Prešernovo plaketo Mestne občine Kranj in gospa Eva Pirnat za Veliko Prešernovo plaketo Mestne občine Kranj.

V letu 2009 se podelijo naslednja priznanja: 2 naslova Častni občan Mestne občine Kranj, nagrada Mestne občine Kranj, 3 listine o priznanju Mestne občine Kranj, 3 velike plakete Mestne občine Kranj in velika Prešernova plaketa Mestne občine Kranj

Komisija za nagrade in priznanja je na svoji 7. seji, dne 07.09.2009 obravnavala prispele predloge in sklenila, da Svetu Mestne občine Kranj predlaga v sprejem naslednje

SKLEPE:

1. Za leto 2009 se podelita naslova Častni občan Mestne občine Kranj.

Naslova častni občan Mestne občine Kranj prejmeta:

- Gospod Stane Šinkovec – posthumno, za prispevek na področju strokovnega tekstilno-tehnološkega izobraževanja
- Gospa prof. dr. Tatjana Dolenc Veličković za vsestranski doprinos k interdisciplinarnemu pristopu do otrok s posebnimi potrebami tako v slovenskem kot v mednarodnem prostoru.

2. Za leto 2009 se podeli nagrada Mestne občine Kranj.

Nagrado Mestne občine Kranj za leto 2009 prejme:

- KUD Predoslje ob 100 obletnici delovanja.

3. Za leto 2009 se podelijo tri listine o priznanju Mestne občine Kranj.

Listino o priznanju Mestne občine Kranj za leto 2009 prejmejo:

- Gasilsko reševalna služba Kranj ob 130 letnici delovanja,
- Prostovoljno gasilsko društvo Breg ob Savi ob 80. letnici delovanja in
- Gospa Eva Pirnat za vztrajno delo v korist družbene skupnosti.

4. Za leto 2009 se podelijo tri velike plakete Mestne občine Kranj.

Veliko plaketo Mestne občine Kranj za leto 2009 prejmejo:

- Gospa Petra Puhar Kejžar za prispevek k razvoju kulturne oživitve Mestne občine Kranj,
- Zavod Korak za uspešno delo s poškodovanimi po poškodbah glave in
- Gospod Niko Slapar za dolgoletno uspešno delo na področju vzgoje in izobraževanja.

5. Za leto 2009 se podeli Velika Prešernova plaketa Mestne občine Kranj.

Veliko Prešernovo plaketo Mestne občine Kranj prejme:

- Gospod Rastislav Rastko Tepina za dosežke na kulturno umetniškem področju.

UTEMELJITVE:

ČASTNI OBČAN

I. Predlagatelj: Krajevna skupnost Center Kranj

Predlagani: Stane Šinkovec – posthumno

OBRAZLOŽITEV:

Šinkovec Stane, je bil rojen 19. 9. 1923 v Kranju, kjer je do nemške zasedbe obiskoval gimnazijo. Po zaprtju slovenskih šol se je zaposlil in se že zgodaj vključil v Osvobodilno fronto. Zaradi izdaje je bil pozimi leta 1942 aretiran in poslan v koncentracijsko taborišče Dachau. V taborišču so nemški zdravniki na njem opravljali medicinske poskuse, tako da se je julija 1945 vrnil domov bolan in izčrpan. Po ozdravitvi je nadaljeval šolanje. Vključil se je v gledališko dejavnost Prešernovega gledališča in bil v njem aktiven vse do ustanovitve profesionalnega gledališča leta 1950.

Po končanem študiju se je zaposlil na Srednji strokovni tekstilni šoli, kjer je do upokojitve poučeval kemijsko tehnologijo. Dolga lega je bil tudi njen direktor (ravnatelj) in je imel velike zasluge za izgradnjo nove Tekstilne šole na Primskovem leta 1956. Na šoli, ki je bila dolgo edina v Sloveniji in celo v Jugoslaviji, je generacijam in generacijam mladih tekstilcev prenašal svoje strokovno znanje in bil kot takšen poznan v vseh tekstilnih tovarnah po Sloveniji pa tudi drugod po nekdanji Jugoslaviji. Gospod Stane Šinkovec in Kranjska tekstilna šola sta bila pojem strokovnega tekstilno-tehnološkega izobraževanja. Prav s svojim strokovno-pedagoškim delom je ponesel ime Kranja po vsej tekstilni stroki.

Stane Šinkovec je bil poročen in oče treh odraslih otrok. Kolikor mu je čas dopuščal je že v času, ko je bil redno zaposlen in je skrbel za družino, zbiral gradivo o življenju in trpljenju Slovencev v Dachau, vzporedno je deloval tudi v organih Krajevne skupnosti Center predvsem na področju socialnega dela. Ta problematika mu je nekako ležala na duši še iz časov pred drugo svetovno vojno in se v njem poglobila med bivanjem v koncentracijskem taborišču, s socialnimi problemi pa se je srečeval tudi kot pedagog v šoli. Prav zaradi vseh teh videnj in poznavanja te problematike je v KS Center dosledno skrbel za kvalitetno delo vseh organov, ki so imeli karkoli opravka s socialno problematiko.

Po upokojitvi je intenzivno pričel z zbiranjem gradiva o koncentracijskem taborišču Dachau.

Rezultat tega njegovega intenzivnega dela je bila Monografija o koncentracijskem taborišču Dachau. Nadaljeval je z zbirateljskim delom in proučevanjem arhivskega gradiva o zloglasnih nacističnih zaporih v Begunjah, kjer je bilo v času nemške nacistične okupacije v letih 1941 — 1945 zaprto več kot 11.000 (11.477) protinacistov z Gorenjske. Te raziskave je predstavil v obsežni Monografiji »Begunje«, kjer je prikazal vse genocidne oblike preganjanja Slovencev na Gorenjskem v času druge svetovne vojne. Obe monografiji sta zgodovinski študiji, ki sta istočasno tudi opomin mladim rodovom in vsem generacijam, kako se nek režim ne sme dvigniti nad ljudi v lastni državi kaj šele ogrožati druge narode, kar nam je gospod Šinkovec tudi nazorno prikazal.

Gospod Stane Šinkovec je nenadoma preminil dne 14. 06. 2009; z vojaški častmi je bil kot nosilec partizanske spomenice leta 1941 pokopan dne 17. 06. 2009.

II. Predlagatelj: župan Mestne občine Kranj in Kranjski vrtci ter svetnica Nada Mihajlič

Predlagana: prim. dr. Tatjana Dolenc Veličkovič

OBRAZLOŽITEV:

Prim. dr. Tatjana Dolenc Veličkovič je bila rojena 27. februarja 1940, maturirala na Gimnaziji v Kranju 1958 in 1964 diplomirala na Medicinski fakulteti v Ljubljani, specializirala ortopedijo v Ljubljani, razvojnonevrološko obravnavo v Londonu in opravila postdiplomski študij Razvojne nevrologije v Gradcu. Od leta 1964. leta je zaposlena pri Osnovnem zdravstvu Gorenjske - ZD Kranj, najprej kot splošna zdravnica v Obratni ambulanti Tekstilindus Kranj, po specializaciji ortopedije pa kot ortopedinja. V okviru ortopedске službe je ustanovila in vodi službo Razvojne ortopedije za Gorenjsko regijo. Habilitirana je kot višja predavateljica za področje Razvojnonevrološke obravnave na Medicinski fakulteti v Ljubljani.

Več kot 44 let se ukvarja z ortopedskimi problemi otrok, mladostnikov in odraslih oseb z razvojnimi motnjami. Dr. Veličkovičeva ima zasluge, da so na Gorenjskem prvi v Sloveniji in eni prvih na svetu uvedli zgodnje odkrivanje in družinski pristop v obravnavi otrok, mladostnikov in odraslih oseb z motnjami v razvoju. Otroka z motnjo v razvoju smo s tem obdržali v okolju, kjer se je rodil, v družini, ki edina lahko omogoči tako zdravemu kakor tudi otroku z motnjami v razvoju optimalne možnosti za razvoj in usposabljanje. Za otroke in njihove družine so v okviru Zdravstvenega doma organizirali transdisciplinarno neprekinjeno in dolgotrajno timsko terapevtsko obravnavo s posebnim poudarkom na usposabljanju staršev za sodelovanje s svojim otrokom, kar omogoči otroku optimalno možnost, da izkoristi svoje preostale sposobnosti za čim večjo funkcionalno usposobljenost in sodelovanje v svojem okolju. Službo so predstavili ekspertom Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) leta 1983 na njihovem zasedanju v Ljubljani. Z razvojem Službe razvojne medicine (zgodnje odkrivanje - zgodnja terapija in usposabljanje) jim je uspelo postopno zmanjševati prevalenco cerebralne paralize na Gorenjskem, kljub vsakoletnemu naraščanju števila novorojencev z ogrožujočimi-rizičnimi dejavniki za razvoj in nepravilnim zgodnjim razvojem.

Od leta 1975 organiziramo Zdravstveno-terapevtske kolonije in Šole za starše v Novigradu-Istra, ki so redni intenzivni del programa usposabljanja otrok z motnjami v razvoju ter edukacija njihovih staršev/družine. Organizirala je prvo Šolo v naravi za šolarje in mladostnike z motnjami v razvoju, ki redno potekajo od leta 1975 dalje in prvo Šolo smučanja za otroke z motnjami v razvoju s prilagojenim programom Slovenske alpske šole smučanja, ki poteka od leta 1978 dalje. Je pobudnica ustanovitve in stalna članica Gorenjskega društva za cerebralno paralizo, ki je bilo ustanovljeno leta 1976, sedaj častna predsednica in pobudnica ustanovitve Zveze društev za cerebralno paralizo Slovenije in prejemnica zlatega znaka Sonček ter častna članica Zveze Sonček. Je pobudnica rekreativnega in tekmovalnega plavanja za otroke in mladostnike z motnjami v razvoju.

Dr. Veličkovičeva je tudi dobitnica priznanja Mednarodnega Olimpijskega komiteja za razvoj in organizacijo invalidskega športa. Kot zdravnik-senior inštruktor za Razvojno- nevrološko terapijo uči v slovenskih in mednarodnih osnovnih in nadaljevalnih tečajih razvojno-nevrološke obravnave: Poljska, Hrvaška, Srbija, Grčija, Armenija, Gruzija, Mehika, Argentina, Švica, Norveška, Kitajska. Predavala je na številnih mednarodnih kongresih doma in v tujini o možnostih in pomenu zgodnjega odkrivanja otrok z motnjo v razvoju in njihovi zgodnji obravnavi. V letih 1992- 1996 predsednica Evropskega združenja terapevtov razvojno-nevrološke obravnave (EBTA). Je aktivna članica domačih in mednarodnih organizacij in združenj. Prim. dr. Tatjana Dolenc Veličkovič je bila leta 1981 pobudnica za ustanovitev Razvojnega oddelka pri Kranjskih vrtcih. Zavzemala se je za interdisciplinarni pristop, prepletanje dela različnih zdravstvenih in pedagoških strokovnih delavcev, saj je otroke vedno obravnavala kot celovite osebnosti. Za otroke s posebnimi potrebami to pomeni nadgradnjo individualnih terapij v dnevni dejavnosti kot so hranjenje, nega, igra, gibanje. Tako smo zahvaljujoč njeni viziji in odločenosti dobili oddelke in tim, ki je vseskozi uspešno usposabljal otroke v njihovem zgodnjem otroštvu.

Za tako delo smo potrebovali nekoga, ki nas je vodil v strokovnem napredovanju in to je bila prav dr. Veličkovičeva. Vsa leta je skrbno opazovala naše delo, nam organizirala veliko strokovnih izobraževanj in nam z nešteti diskusijami o posameznem otroku dajala voljo in cilje za delo. Poskrbela je, da smo dobili pripomočke, ki so nam in otrokom pomagali pri delu in igri.

Vsako leto pride večkrat v oddelke, spremlja razvoj otrok, svetuje, se veseli z nami napredka, nas tolaži

ali pa pograja ob spodrslijjih. Vedno je dosegljiva za pomoč tudi po telefonu.

Največkrat je ona prva, ki napoti starše do našega vrta in jim pove, kaj lahko nudimo njihovem otroku.

S pomočjo Gorenjskega društva za cerebralno paralizo je organizirala in strokovno vodila vsakoletne šole za starše in otroke iz razvojnih oddelkov, v katerih smo se ogromno naučili tudi delavci.

Po več kot petindvajsetih letih takega načina dela nam uspehi pri usposabljanju otrok, njihovo kvalitetno otroštvo, kljub včasih zelo težkim okvaram, ter zadovoljstvo staršev dajejo trdno prepričanje, da so takratni ustanovitelji Razvojnega oddelka v Kranju imeli pravo vizijo o tem, kakšen tim strokovnjakov in na kakšen način bo dosegal najboljše rezultate pri usposabljanju otrok s posebnimi potrebami. Največjo zaslugo za to ima prav dr. Veličkovičeva.

NAGRADA MESTNE OBČINE KRANJ

Predlagatelj: Zveza kulturnih društev Kranj

Predlagano: Kulturno umetniško društvo Predoslje

OBRAZLOŽITEV:

Kulturno umetniško društvo Predoslje je že dolga leta zelo aktivno, ljubiteljsko kulturno društvo, ki združuje tako mlade kot stare. Ustanovljeno je bilo leta 1909 in je delovalo skozi leta, vse do danes! Mirovalo je le v času obeh svetovnih vojn. V tem času se je veliko vaških zanesenjakov skozi zgodovino udejstvovalo v dejavnosti društva. Preživljali so dneve na odru in ob odru, le zato, da se je v kraju čutil kulturni utrip. Veseli smo, da se je kulturno ustvarjanje ohranilo do današnjih dni.

Dramsko udejstvovanje se je v Predosljah začelo že zelo zgodaj. Leta 1909 se je v Predosljah ustanovilo Izobraževalno društvo. V tem letu so uprizorili igro *Tri sestre*. Jeseni 1913 so predoški in suški igralci uprizorili skupno igro *Sinovo maščevanje*.

Leta 1924 je v Predoslje prišla učiteljica Tončka Porenta. Zaradi svoje velike ljubezni do igranja in gledališča je začela režirati igre najprej za šolsko mladino, nato pa se je posvetila tudi odraslim igralcem. Do leta 1934, ko je odšla na novo službeno mesto, je bilo pod njenim vodstvom odigranih 23 predstav (*Petrčkove poslednje sanje*, *Dom*, *Vrnitev*, *Utopljenec*, *Lumpaci Vagabund*, *Naša kri*, *Graničar*, *Čarne gosli*, *Miklova Zala*, opereta *Kovačev študent*, *Trije ptički*, *Divji lovec*, *Konec poti*, *Razvalina življenja*, *Deseti brat*, *Slehernik* ...). Velik korak naprej je bil narejen leta 1927, ko so začeli uprizarjati igre z mešanimi vlogami.

Ob 90-letnici obstoja in delovanja društva so člani KUD-a pripravili pester kulturni program, ki se je pričel na kulturni praznik in končal teden dni kasneje, za zaključek pa je nastopila domača dramska skupina s premierno uprizoritvijo odlične komedije *Pokvarjeno* v režiji Jožeta Basaja, ter bila izbrana za gostovanje na 2. festivalu Gorenjskih komedijantov v Dobu pri Domžalah.

Leta 2001 je režiser Jože Basaj na oder je postavil zahtevno dramo *Draga Jančarja Veliki* briljantni valček. Predstava, v katero so bili vključeni tudi elementi multimedije, je prejela zelo ugodne kritike in bila dobro sprejeta tudi pri gledalcih.

Društvo je od leta 1997 do 2002 vodila Marija Vreček, od leta 2002 društvo zelo uspešno vodi Sebastijan Sajovic.

Odlična komedija *Raya Cooneya »To imamo v družini«* je bila režijski prvenec Sebastijana Sajovica. Navduševala gledalce v 35 ponovitvah v letu 2005. Predstava je bila izbrana tudi za sodelovanje na festivalu Gorenjskih komedijantov v Dobu pri Domžalah, kjer je glavni igralec Franci Kranjec prejel nagrado za najboljšega gorenjskega komedijanta. Izbrana je bila tudi za sodelovanje na 44. Linhartovem srečanju v Šentilju ter 13. Novačanovih dnevih v Trnovljah, kjer je osvojila prvo nagrado občinstva.

KUD Predoslje je pod svoje okrilje vzel tudi mlade igralce iz veroučne dramske skupine, ki je že več let pripravljala igrice ob prihodu sv. Miklavža in materinskem dnevu.

V letu 2006 se je dolgoletni režiser Iztok Jože Basaj lotil velikega projekta — predstave na prostem. Izbral je tekst Frana Saleškega *Finžgarja Razvalina življenja* in jo postavil v čudovito okolje župnijske pristave v Predosljah.

Na 10. festivalu Gorenjskih komedijantov v Dobu pri Domžalah je Simona Vreček Šavs za vlogo Lenčke v *Razvalini življenja* prejela nagrado za najboljšo glavno žensko vlogo.

Tudi v letu 2008 je bilo društvo zelo aktivno, slovenski kulturni praznik je obeležilo s proslavo *Prešeren o sebi* nekoliko drugače v režiji Frenka Kranjca.

Poleti pa so pripravili novo predstavo na prostem *Lumpacivagabund* ali *Zanikrna deteljica*.

Društvo aktivno sodeluje avgusta in v začetku septembra na Zoisovih dnevih, to so dnevi kulture, glasbe, gledališča, plesa. Na zaključni prireditvi se podeljujejo tudi Zoisove plakete, ki jo je med drugim prejel odličen dolgoletni igralec KUD Predoslje Franci Kozelj.

Nikakor ne smemo pozabiti, da gre za ljubiteljsko dejavnost, da člani ves svoj prosti čas vlagajo v priprave, vaje in predstave, v dobrobit nas vseh, saj s tem ohranjajo slovensko kulturo..

LISTINA O PRIZNANJU MESTNE OBČINE KRANJ

I. Predlagatelj: Socialni demokrati, mestni odbor Kranj

Predlagana: Gasilsko reševalna služba Kranj

OBRAZLOŽITEV:

Leta 1878 je velik požar uničil vasi Huje in Klanec. To je bil razlog, da je tedanji župan Karel Šavnik pozval meščane na ustanovitev požarne brambe. Maja leta 1879 je bil izbran pripravljalni odbor, 8. novembra istega leta pa je bil prvi občni zbor Prostovoljne požarne brambe Kranj.

Leta 1957 je bil v Sloveniji sprejet program o organizaciji tehnično in sodobno urejenih požarnovarstvenih centrov. Zato so bili v Kranju poleg takratnih plačanih gasilcev v Prostovoljnem društvu Kranj zaposleni še dodatni delavci gasilci, ki so skupaj s prostovoljnimi zagotavljali neprekinjeno dežurno službo in poleg izvajanja akcij opravljali dela v vzdrževanju, preventivi, izobraževanju in podobno.

1. januarja 1959 je občinska skupščina Kranj ustanovila poklicni gasilski vod. Vod je bil sestavljen večinoma iz gasilcev kranjskega gasilskega društva in je imel sedež v prostorih Gasilskega društva Kranj. Na podlagi Zakona o zavodih je Skupščina občine Kranj dne 19. 11. 1991 sprejela odlok o ustanovitvi Javnega zavoda Gasilsko reševalna služba Kranj in ta je še vedno nosilec reševanja in zaščite v Mestni občini Kranj.

Tako Gasilsko reševalna služba Kranj letos praznuje 130 let od ustanovitve organiziranega gasilstva in 50 let poklicnega delovanja. Pred 50 leti je bila dana osnova za sedanjo organiziranje, ki pa močno presega okvirje, ki so bili opredeljeni ob ustanovitvi. Služba je postala nosilec reševanja in zaščito ljudi ter njihovega premoženja v primeru naravnih in drugih nesreča območju MOK in tudi širše na Gorenjskem. Sicer številčno majhna ekipa je usposobljena za vse oblike reševanja. Poleg požarov je na prvem mestu reševanje na prometnih nesrečah. Za tehnično reševanje uporabljajo naj sodobnejše tehnike in metode. So nepogrešljivi za reševanje iz višin, globin, iz dvigal ali reševanja iz vode. Pri nesrečah z nevarnimi snovmi so edini, ki lahko učinkovito ukrepajo.

V zadnjih letih pa je opazno tudi preventivno delovanje. Poleg servisa gasilnikov in prodaje gasilne opreme so pomemben člen pri usposabljanju občanov in organizacij v MOK na področju požarne varnosti in varstva pri delu. Videvamo jih na različnih prireditvah in predstavitev, kjer občanom predstavljajo svojo tehniko, usposobljenost. Prisotni so po šolah in vrtcih. Z njihovo pomočjo naši malčki vse bolj poznajo številko 112. Pred dvema letoma so pridobili tudi certifikat Slovenske akreditacije po ISO 17020 kot kontrolni organ za preskus tlačnih posod.

II. Predlagatelj: Krajevna skupnost Mavčiče

Predlagano: Prostovoljno gasilsko društvo Breg ob Savi

OBRAZLOŽITEV:

Leta 1929 so prostovoljci na desnem bregu Save v vaseh Orehek, Drulovka in Breg ustanovili Prostovoljno gasilsko četo Breg pri Kranju, glavni pobudnik pa je bil Franc Aleš. Pomoč pa jim je ponudilo društvo iz Stražišča. Ustanovnih članov je bilo 34.

V letu 1930 so se že dogovorili, da bodo vaje potekale vsako prvo nedeljo v mesecu po maši na Bregu in še istega leta kupili motorno brizgalno in 500 m cevi. V letu 1936 so otvorili nov gasilni dom. Temu so sledile razne izboljšave, v letošnjem letu pa je bila obnovljena gasilska orodjarna doma.

V vseh teh letih so sodelovali pri gašenju večjih požarov v bližnji in tudi malo manj bližnji okolici, med drugim tudi leta 2005, ko je prišlo do velikega požara na poslopju Pekarne Orehek v poslovni coni podjetja Planika.

Prostovoljno gasilsko društvo Breg ob Savi sestavljajo ekipe pionirjev, pionirk, mladincev, mladink, članov in članic ter seveda veterani. Najpomembnejše jim je delo z mladimi in temelji na sodobni teoriji in praksi.

Delo z mladino običajno predstavlja seznanitev mladih z gasilskim društvom opremo, pripravami na tekmovanja in ostalo. Kulturne in športno rekreacijske dejavnosti pa se prepletajo s tekmovalnim, operativnim in organizacijskim delom. Ker se v društvu stalno izobražujejo imajo danes že 16 strojnikov, 14 uporabnikov dihalnega aparata, 7 uporabnikov radijskih postaj, 1 informatik in 4 mentorji mladine. Za uspešno, požrtvovalno in nesebično delo predlagamo Komisiji za nagrade in priznanja pri Svetu Mestne občine Kranj, da Prostovoljnemu gasilskemu društvu Breg ob Savi ob visokem jubileju — 80. letnici delovanja podeli Listino o priznanju Mestne občine Kranj.

III. Predlagatelj: Varstveno delovni center Kranj

Predlagana: Eva Pirnat

OBRAZLOŽITEV:

EVA PIRNAT, se je rodila 14. julija 1982 v Kranju, takoj po rojstvu pa je bil potrjen sum, da se je rodila z Downovim sindromom. Kot tretja hčerka je bila deležna visoke stopnje ljubezni in podpore ozaveščenih, vztrajnih in odločnih staršev, trdno prepričanih, da bo Evino življenje potekalo čimbolj normalno. Spodbujala sta jo k čim večji samostojnosti, ob čemer je po nekaj letni vključitvi v običajni vrtec uspešno zaključila osnovno šolo Helene Puhar ter bila kasneje dve leti vključena v oddelek vzgoje in izobraževanja — OVI. Po zaključenem programu vzgoje in izobraževanja je bila sprejeta v Varstveno delovni center Kranj, kamor je še vedno vključena.

Eva Pirnat je oseba z ogromno pozitivne energije in velikim talentom. Downov sindrom Eve in njene družine ni oviral pri vpetosti v družbeno dogajanje lokalne skupnosti v katerem je želela biti aktivna, kot pomemben občan. Od svojega šestega leta, ko so starši zaznali njen talent in veselje do plesa, ji ni bilo žal svojega časa, volje in vztrajnosti za razvijanje svojega talenta. Ob tem je bila najpomembnejša visoka stopnja podpore njene družine. Brez te se Eva v okviru svojih sposobnosti in zmožnosti namreč ne bi mogla samouresničevati. Ko je Eva napolnila osem let, je mati zaprosila takratno Zvezo kulturnih organizacij Kranj, da Evo vključijo v plesno skupino, kar so ji tudi omogočili. Pri dvanajstih letih so Evo vpisali v plesno šolo Kranj, kjer je bila prva oseba s posebnimi potrebami in kjer izkušenj s posebnimi potrebami niso imeli. Kmalu pa je bilo jasno, da je Eva nadarjena, vztrajna in delovna, zato se je v plesno šolo uspešno vključila. Učila se je baleta, jazz baleta, modernega plesa, sodobnega plesa in nadaljevala s show danceom. Trenutno vadi tudi v plesni šoli Tinča, kjer kot edina oseba s posebnimi potrebami enakovredno sodeluje v programih.

Knjiga s pomočjo katere Eva in njeni starši kronološko spremljajo Evino družbeno in kulturno udejstvovanje je polna zapisov in slikovnega materiala s številnih plesnih nastopov, ki jih je Eva izvedla v svoji dosedanji plesni karieri, v celotnem slovenskem prostoru ob najrazličnejših priložnostih, tudi tistih na najvišji državni ravni. V svojem plesnem repertoarju ima Eva več kot deset koreografij na klasično glasbo in več kot dvajset na moderno glasbo. S samostojnimi plesi nastopa tudi ob plesalcih plesnega kluba Kazino, Bolero in Urška.

Evo pogosto predstavljajo in o njej pišejo številni tiskani mediji, večkrat je bila povabljena tudi na nacionalno televizijo. Kot gostja v televizijskih oddajah, se je predstavila s svojo življenjsko zgodbo in izpolnitvijo svojih sanj, ki jih uresničuje skozi izrazni ples. Evo Pirnat zelo dobro pozna velik del slovenske javnosti, kot osebo z Downovim sindromom, ki prihaja iz Kranja in se s kulturnim udejstvovanjem potrjuje kot enakopravna članica družbe. Vse te predstavitve Eve širši javnosti so priložnosti, ki ne le predstavljajo zgodbo Eve kot osebe s posebnimi potrebami, ki je uspela uresničiti svoje sanje in nadarjenost, temveč osveščajo, opogumljajo in spodbujajo vse nas ostale, zlasti ljudi, katerih življenja se tesno prepletajo z življenji oseb s posebnimi potrebami.

Iz albuma in člankov je razbrati več kot sto dosedanjih Evinih nastopov v matični občini Kranj in v celotnem slovenskem prostoru. S svojimi zavzetimi plesnimi nastopi navdušuje ob različnih kulturnih dogodkih ter dobrodelnih prireditvah na različnih prireditvenih prostorih. V Mestni občini Kranj tudi na odru Prešernovega gledališča, kina Center, galerije Dali. Pogosto sodeluje v kulturnih programih ostalih slovenskih občin, šol, vrtcev, različnih društev ter eminentnih združenj kot so Lions klubi, Rotary klubi... Povabljena je bila v kulturni program tradicionalnega dobrodelnega koncerta Klik dobrote v Celju, na odmeven dobrodelni koncert Planet 47 v Kopru. Lansko leto je v času našega predsedovanja EU imela čast nastopiti na Ministrski konferenci ministrov za socialno varstvo držav

EU. Nastopila je v dveh kulturnih programih Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, prav tako je v letu 2008 nastopila v Slovenski filharmoniji. S svojim izraznim plesom je na številnih kulturnih prireditvah uspela prepričati in navdušiti številne gledalce, med njimi pomembne predstavnike lokalne skupnosti in župana Mestne občine Kranj, pomembne državne predstavnike in ministre, v letu 2008 pa tudi pomembne predstavnike EU.

Eva Pirnat skozi svoje prispevke in sodelovanja v številnih kulturnih dogodkih, nikoli ne pozabi poudariti, da prihaja iz Mestne občine Kranj, katera ji je ob njenih plesnih začetkih ponudila številne priložnosti za uresničitev svojih sanj ter oder, kjer je lahko izpopolnjevala svoje plesno znanje, nadgrajevala svoje nastope ter s svojim izraznim plesom razveseljevala druge.

Okolja, v katera se Eva vključuje, so znala prepoznati in ceniti njene potenciale, zato so ji pri takšnih uspehih poleg veliko vloženega dela, volje, lastnega denarja in vztrajnosti staršev, prav tako v pravih trenutkih zagotavljala ustrezno podporo. Eva namreč svojega življenjskega optimizma nikdar ni hranila samo zase, ampak ga je znala uspešno prenašati tudi na druge. S svojo pozitivno naravnostjo in iskrenim pristopom je v različnih situacijah znala pridobiti zaupanje svojih prijateljev in ljudi, ki so prihajali z njo v stike. Vedno jo spremlja velika pripravljenost in iskrena osebna zavzetost za nadgradnjo svojih dosežkov na področju izraznega plesa, kar se tudi vedno znova odraža v njenih nastopih pred različnimi javnostmi, ki predstavljajo velik prispevek na področju kulturnega in družbenega življenja. Še zlasti pa ji največje osebno zadovoljstvo predstavljajo tisti nastopi skozi katere, kot ambasador invalidnih oseb — oseb z motnjami v duševnem in telesnem razvoju prispeva k prepoznavnosti le teh. Takih priložnosti je bilo v Evinem življenju nešteto. Praktično ni kulturne prireditve s plesnimi elementi, tako v Mestni občini Kranj, kot v širšem slovenskem prostoru, v kateri Eva ni prisotna.

Menimo, da bi Mestna občina Kranj s podelitvijo velike Prešernove plakete izkazala priznanje pomembnemu umetniškemu in kulturnemu deležu, katerega je v Mestni občini Kranj prispevala Eva Pirnat.

Komisiji za nagrade in priznanja predlagamo, da Evi Pirnat podeli veliko Prešernovo plaketo za njeno dolgoletno, zavzeto in predano, izredno uspešno in družbeno pomembno udejstvovanje na področju kulture v Mestni občini Kranj, katere občanka je Eva Pirnat. Prispevki in dosežki Eve Pirnat na kulturnem področju imajo tudi trajnejši pomen za osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju. Predstavljajo tudi pomemben prispevek k razvoju in ugledu mestne občine Kranj, kot občine, ki v praksi uresničuje deklarirana načela enakopravnosti invalidnih oseb.

S podelitvijo priznanja Evi Pirnat bo dodeljeno tudi družbeno priznanje širši skupini oseb z motnjami v duševnem razvoju.

Eva Pirnat s svojo osebno naravnostjo, vztrajnostjo, znanjem, voljo in časom, ki ga namenja življenjskemu poslanstvu — plesu, s plesnimi nastopi daje pomemben prispevek v družbeno in kulturno življenje Mestne občine Kranj. Vsakodnevno skuša uresničevati pravico do enakopravnega, dejavnega in aktivnega življenja tako v ožjem kot širšem prostoru. S svojim zgledom in pozitivno naravnostjo v veliki meri prispeva k osveščenosti družbe, preseganju stereotipov in prepoznavnosti oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju. Z osemnajstim letom te osebe po Zakonu o družbenem varstvu odraslih duševno prizadetih oseb, pridobijo status invalida ter materialno pravico. Postanejo upravičenci do vključitve v različne oblike organizirane družbene skrbi, s katero se izpolnjujejo z Ustavo in zakoni določene temeljne človekove pravice, ki tem osebam v skladu z njihovimi sposobnostmi daje možnost aktivnega vključevanja v družbeno življenje in delovno okolje. Zaradi svojih znižanih sposobnosti potrebujejo različne pristope in stopnje podpore in pomoči za vključitev v vsakdanje, običajno življenje. V samouresničevanju pa so pogosto popolnoma odvisni od drugih, torej matične družine ter okolij v katere so vključeni.

Lahko bi rekli, da Eva Pirnat svoje plesno izražanje razume in dojema kot poslanstvo in osebni življenjski izziv in cilj, saj mu je posvetila ves delovni in življenjski opus. S svojimi nastopi in prisotnostjo na številnih kulturnih dogodkih v lokalnem in vseslovenskem prostoru daje pomemben družbeno kulturni prispevek. Hkrati je aplicirala prispevek oseb s posebnimi potrebami na pomembno družbeno kulturno področje Mestne občine Kranj s čimer je dodala pomemben osebni prispevek k potrjevanju teh oseb kot pomembnih članov družbe, ter integracijo in inkluzijo udejanila v vsakdanjem življenju..

Konvencija ZN o pravicah invalidnih oseb vključuje tudi pravice invalidov na področju kulturnega delovanja. Kot občanka Mestne občine Kranj, Eva Pirnat te pravice skozi svoje življenje neprestano uresničuje, ob čemer tudi na nastopih izven matične občine kot občanka ostalim okoljem potrjuje dejstvo, da Mestna občina Kranj napisane pravice uresničuje v praksi.

VELIKA PLAKETA MESTNE OBČINE KRANJ

I. Predlagatelj: Društvo upokojencev Kranj in Krajevna skupnost Planina

Predlagana: Petra Puhar Kežar

OBRAZLOŽITEV:

Obilica njenih prispevkov k razvoju kulturne oživitve Mestne občine Kranj je pomemben napredek k ugledu in prepoznavnosti naše občine in širše družbene skupnosti.

Občani in občanke, mlajši in starejši smo deležni mnogih njenih projektov, ki nas združujejo na številnih srečanjih ustvarjanja, razstavah, glasbenih slovesnostih, otroških prireditvah, koncertih. Zlasti izstopajo projekti v času predsedovanja Slovenije Evropski uniji, idejnih zasnovah in organizacijah vrhunskih in nepozabnih glasbenih prireditev v novi dvorani Grandis, Kongresni center Brdo, pa idej in organizacije oživljanja starega dela Kranja, kot je »Naj živi Tavčalievca«, zasnove in izvedbe Plečnikove likovne delavnice v Kranju, vsebinskih zasnov in besedila knjige »Kranj in 3 days«, ideja in izvedba prvo-nagrajenega »Spominka mesta Kranja«, aktivnosti ob 100-letnici Glasbene šole Kranj, izvedbo projekta »Risbe kulturne dediščine«, in še vrsto drugih projektov. Zelo je presenetila z edinstveno sinergijo poezije ob slikah Karla Puharja.

Vseh teh projektov v Kranju ne bi bilo, če ne bi bilo te izjemne energije Petre Puhar Kežar, njene inovativnosti, ki izžarevajo njena dela oziroma projekti. Prijetna komunikacija, vztrajnost, volja, inovativnost so samo nekatere Petrine lastnosti, ki ogreje vsakogar, ki ima možnost sodelovanja in sprejemanja njenih sadov del.

Petra Puhar Kežar, rojena 1961, je po maturi na Gimnaziji Kranj pridobila visokošolsko izobrazbo na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju leta 1987. Svojo poklicno pot je začela v grafičnem podjetju Gorenjski tisk. Z prvo zaposlitvijo v razvojnem oddelku je pridobila predvsem analitične izkušnje, kasneje pa je prestopila v oddelek za marketing in oblikovanje ter opravljala dela in naloge propagandista. Leta 1997 se je oddelek na njeno pobudo preoblikoval v »Design studio GT« - hišno agencijo, s petimi oblikovalci, sama pa je prevzela vodenje. Velika raznolikost ji je dala zelo široke izkušnje na področju vodenja timskih projektov, kreacije, vsebinske zasnove, priprave, izvedbe in trženje vizualnih komunikacij. Svoje veselje do organizacije in pisanja je uresničevala tudi kot tekstopiska za različne tiskovine ter kot urednica in sokreatorica internega glasila tiskarne. Ustvarjalno timsko delo v Design studiu GT je obrodilo tudi nekaj priznanj doma in v tujini

Ob začetku leta 2002 je izkoristila priložnost za spremembo in se zaposlila v Elanu, Begunje na Gorenjskem, najprej kot vodja marketinga za slovensko področje, nato pa kot vodja odnosov z javnostjo v oddelku za mednarodni marketing. Z upravljanjem tržnega komuniciranja v podjetju s trgovsko mrežo po vsem svetu je pridobljene petnajstletne izkušnje v grafiki dodala še mednarodne.

Kot potomka stare kranjske družine in zaradi želje po bližini otrok jo je vse bolj vleklo nazaj v Kranj. Tako se je leta 2004 zaposlila kot vodja marketing v časopisnem podjetju Gorenjski glas v Kranju, kar ji je prineslo nekaj nadaljnjih novih izkušenj z izzivi v zahtevnem in konkurenčnem medijskem prostoru. Med drugim je za spodbujale zvestobe bralcev časopisa uvedla t.i. kulturne izlete, s čimer se je navdušila še za turizem in si v ta namen pridobila državno licenco za vodenje pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Poleg službenih obveznosti svoj prosti čas že več kot 30 let posveča glasbeni kulturi, kot pevka Akademskega pevskega zbora France Prešeren Kranj in manjših glasbenih zasedb. V aktivnem prizadevanju na napredek kulture v svojem mestu je iniciatorica in organizatorica številnih kulturnih (likovnih, glasbenih, literarnih) prireditev. V želji prispevati k napredku in preobrazbi Kranja v mesto kulture je postala članica Komisije za oživljanje mestnega jedra Mestne občine Kranj. Svoje veselje do turizma predaja na občasnih izletih s kulturnim poslanstvom v lastni organizaciji, predvsem pa kot turistična vodnica po Kranju in aktivna zunanja sodelavka Zavoda za turizem Kranj. Z zavodom je sodelovala pri zasnovi tečajev za nove lokalne vodnike in prispevala svoj delež s predavanji o psihologiji in poslovanju v turizmu in kot članica izpitne komisije. Poleg tega je pobudnica in soustanoviteljica prostovoljne skupine štirih Kranjčanov za promocijo fotografskega izumitelja, daljnega sorodnika Janeza Puharja. Zasluga skupine je, da je naš veliki izumitelj zdaj sodobno predstavljen v prostorih Prešernove hiše, z nekaj razstavami, v knjižici in na spletnih straneh V letu 2010 pa skupaj z vodstvom Foto-društva Janez Puhar pripravlja jubilejne dogodke ob 100-letnici ustanovitve društva ter leta 2014 praznovanje 200-

letnice rojstva Janeza Puharja.

Leta 2006 je vse svoje raznovrstne 20-letne izkušnje ter ljubezen do kulture usmerila v priprave na lastno podjetje. Rodbinskemu imenu Puhar je pomenljivo dodala črko T in tako z nazivom podjetja PUHART združila njegovi osnovni poslanstvi — negovati družinsko tradicijo in se posvetiti umetnosti, kulturi. 1. 12. 2006 je združila umetniško družino Puhar in organizirala prvo veliko skupinsko predstavitevno razstavo pod pokroviteljstvom Mestne občine Kranj ter Gorenjskega muzeja Kranj. Marca 2007 je hiša ustvarjalnih dejavnosti PUHART, v kateri deluje skupaj z bratom, akademskim slikarjem Zmagom Puharjem, nečakinjo, likovno pedagoginjo, Evo Puhar in nečakom, fotografom, Mitjem Puharjem, odprla vrata prvim udeležencem razpisanih likovnih tečajev. Iskrena želja po predajanju znanja in njihov pozitiven odnos do soljudi se v tretji sezoni tečajev odraža v strmi rasti vpisa.

Poleg izvenšolskega likovnega izobraževanja kot temelja dejavnost hiše PUHART in v prizadevanju za oživljanje Kranja ter širjenju kulture na sploh Petra, kot direktorica hiše PUHART, organizira številne kulturne dogodke in sodeluje z Zavodom za turizem Kranj, z Mestno občino Kranj, z Gorenjskim muzejem in drugimi.

V lastnem podjetju je končno uresničila dolgoletno željo po združitvi vseh talentov v rodbini in iskrenemu predajanju kulturi in njeni promociji, kajti kultura v najširšem pomenu besede je po njeni filozofiji edini fenomen, ki nas opredeljuje kot ljudi, ki nas dela humane, ki nas osrečuje in s tem osmišlja naš obstoj.

II. Predlagatelj: Društvo Klub en korak

Predlagani: Zavod Korak

OBRAZLOŽITEV:

Zavod za varstvo in rehabilitacijo po poškodbi glave, Korak iz Kranja je bil ustanovljen leta 2002. Ustanoviteljica Mateja Korošec je bila zaposlena v takrat edinem tovrstnem zavodu v Sloveniji, Zavodu za varstvo in rehabilitacijo po poškodbi glave Zarja v Ljubljani, kjer je vodila varstveno rehabilitacijsko enoto. Dnevno se je srečevala s stisko poškodovancev in njihovih svojcev iz drugih delov Slovenije, ki zaradi oddaljenosti niso imeli možnosti vključitve, zato se je ob podpori svojcev in veliki strokovni in osebni podpori direktorice Zavoda Zarja, Irene Reberšak, odločila, da svoje znanje in izkušnje prenese v Kranj in na Gorenjsko in ustanovi Zavod Korak.

Naslednje leto so pridobili koncesijo Ministrstva za delo družino in socialne zadeve (MDDSZ) za izvajanje socialnovarstvenih storitev vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji na javnem razpisu MDDSZ za 11 oseb po poškodbi možganov. Za pridobitev koncesije je Zavod takrat najel poslovne prostore v bivšem Ibijevem vrtcu na Jelenčevi ulici 15 v Kranju, ki so ga s prostovoljnimi delom in donacijami obnovili in opremili. V letu 2003 so pridobili tudi javne delavce s pogodbo z Zavodom RS za zaposlovanje in MO Kranj. Vrata za uporabnike so odprli 1.6.2003 in pričeli izvajati program, ki ga praktično od prvega dne oblikujejo, dopolnjujejo in skušajo v okviru kadrovske možnosti izvajati strokovno in slediti temeljnemu poslanstvu, to je dvigniti kvaliteto življenja osebam po poškodbi možganov.

V letu 2004 so prek pogajanj s Skupnostjo organizacij za usposabljanje pridobili pogodbo z ZZS in pričeli izvajati storitve zdravstvene nege in nevrofizioterapije. Na ministrstvu za šolstvo in šport so v sodelovanju z Andragoškim centrom Slovenije pridobili izpeljavo Študijskih krožkov. S pomočjo razpisa MO Kranj za socialne in humanitarne dejavnosti so program nadgrajevali z različnimi kvalitetnimi delavnicami.

Zavod je tudi učna baza za študente socialnega dela, specialne in rehabilitacijske pedagogike, delovne terapije. V sodelovanju s Socialno zbornico Slovenije so tako izvajalci pripravništev v socialnem varstvu. V lokalnem okolju delujejo tudi na preventivnem področju z delavnicami in predavanji v vrtcih, osnovnih šolah in srednjih šolah. Aktivni so v Lokalni koordinacijski skupini za nevladne organizacije v Kranju. Izpeljali so dva projekta, ki so jih pridobili na javnem razpisu Fundacije Vincenca Drakslerja.

Ustanoviteljica in direktorica Zavoda Mateja Korošec je tudi soustanoviteljica Društva Vita Gorenjske, kjer oblikujejo pristočasovne aktivnosti za osebe po možganskih poškodbah. Aktivno deluje v Društvu rehabilitacijskih in specialnih pedagogov. Korak je vključen v Skupnost VDC, v Skupnost organizacij za usposabljanje, kjer je tudi soustanoviteljica Aktiva za organizacije po možganski poškodbi

(skupaj z Zarjo iz Ljubljane, Naprejem iz Maribora in Novo gorico). Ta aktiv je pomemben zato, ker v njem pripravljajo strokovna izhodišča za razvoj mreže in programe za osebe po možganski poškodbi v Sloveniji.

V letu 2009 kandidirajo na dveh evropskih projektih s partnerji iz Slovenije in EU (projekt Mobilnosti, ki je že odobren in projekt Evropski model izobraževanja za osebe, ki dela z ljudmi po možganskih poškodbah.)

Zavod Korak je s svojo dejavnostjo, s pravimi ljudmi z entuzijazmom in odličnim strokovnim programom lahko zgled v okolju, tako v občinskem merilu kot širše za gorenjsko regijo. Verjamejo, da s z zavzetim strokovnim delom, pozitivnim pristopom in osveščanjem okolja o potrebi po sprejetju varovancev Zavoda kot aktivnih članov naše družb, lahko premikajo stvari na bolje.

Prav to so dokazali ob preselitvi v nove prostore na Zlatem polju, po tem, ko so dobili odpoved najemne pogodbe v vrtcu IBI s strani novega lastnika. Tako nepremostljiva ovira se je s skupnimi močmi zaposlenih v Zavodu, širše lokalne skupnosti, mnogih podjetij in posameznikov, prostovoljcev in našega društva, pokazala kot premostljiva in rešljiva. In več kot to, pokazalo se je, da je skupnost tista, ki ima moč, da spreminja stvari. Prav v tem vidim pomemben napredek tokratnega prejemnika nagrade MOK — združil je ljudi s pozitivnim pristopom in pokazal, da se družba zaveda odgovornosti za okolje in ljudi, ki v tem okolju živijo.

Verjamejo, in mi z njimi, da še en korak več v množici korakov v življenju, lahko polepša dan tistim, ki jim je en napačen korak spremenil pot, po kateri so hodili.

III. Predlagatelj: Krajevna skupnost Planina

Predlagani: Niko Slapar

OBRAZLOŽITEV:

Niku Slaparju je bil dar za pedagoško delo položen v zibelko. Vendar to ne bi bilo nič, če ga ne bi v vsej polnosti razvil. Po prvem desetletju poučevanja angleščine in vodenja gumarske šole v Izobraževalnem centru tovarne Sava v Kranju, je bil skoraj tri desetletja ravnatelj OŠ Stane Žagar v Kranju. Ob velikem priseljevanju delavcev iz drugih republik nekdanje Jugoslavije v šolski okoliš, je našel pravo mero vzgojnih in izobraževalnih prijemov, da so se brez večjih konfliktov v šolo lahko uspešno vključili tudi otroci iz kulturno in socialno drugačnega okolja. Vedno je v prvi vrsti mislil na koristi otrok. Veliko pozornosti je posvečal kulturnim dogodkom in športu ter zdravemu preživljanju prostega časa. Poudarimo naj tudi dejstvo, da je bil vedno razumevajoč za potrebe KS za uporabo šolskih prostorov. V letošnjem letu je odšel v pokoj, ostala pa je njegova priljubljenost pri učencih, učiteljih in starših.

Niko Slapar se je rodil 19.03.1943 v Ljubljani učiteljski družini. Mama je bila učiteljica gospodinjstva, oče, prav tako Niko, učitelj slovenščine. Niko je imel sestro, s katero je nekaj let otroštva preživel na Trebiji. V osnovni šoli je bil precej priden učenec, učil se je nemščino, zasebno pa angleščino. Matematika ni bila njegov najljubši predmet, družboslovni predmeti so mu bili ljubši.

Učiteljska družina se je zaradi dekreta preselila v Cerklje, kjer je oče dobil službo in je Niko nadaljeval šolanje. V šolskem letu 1956/57 je v Cerkljah obiskoval četrti letnik nižje gimnazije in tedaj je bil pobudnik ustanovitve šolskega glasila Odmev izpod Krvavca. Učenci so sami izbrali prispevke in glasilo izdali v 10 izvodih. Glasilo OŠ Cerklje še danes nosi enako ime. Na športnem področju se je že takrat veliko ukvarjal z roketom.

Niko je po uspešnem izpitu iz angleščine šolanje nadaljeval v t. i. angleškem razredu na Gimnaziji Kranj. Kot drug tuj jezik je imel francoščino. Okrog sebe je združeval prijatelje, ki so bivali v internatu, saj se je z njimi zelo dobro razumel. Že v gimnazijskih letih se mu je oblikoval čut za pravičnost, predvsem zaradi nepravilnih kazni, ki so jih bili deležni predvsem zaradi igrivosti. Poleg športnih udejstvanj je bil aktiven tudi v delovnih brigadah.

Kljub veliki želji, da bi postal učitelj športne vzgoje, se zaradi zdravstvenih težav k sprejemnemu izpitu ni prijavil. Vpisal se je na Filozofsko fakulteto, smer angleščina in nemščina, kjer je diplomiral leta 1964.

Še preden je diplomiral, se je zaposlil na OŠ Križe, kjer je poučeval kot učitelj angleščine. Leta 1975 se je zaposlil v Savi, v izobraževalnem centru tovarne Sava, kjer je bil šest let kot predstojnik gumarske

šole.

V Britofu si je Niko z ženo Francko zgradil dom in si ustvaril družino. Hčeri Vanja in Vesna sta rasli v domu, kjer je živela toplina in pozornost. Veliko prostega časa je družina preživela v Podkorenu, kjer je živela Nikova mama. Niku pa ni bilo nikoli težko poprijeti za delo: odmetati sneg, nacepiti drva, poskrbeti za kakšno popravilo ... vmes pa skočiti v Tamar.

Na OŠ Staneta Žagarja je bil 1.2.1980 sprejet na delovno mesto pomočnika ravnatelja. Ravnatelj je bil takrat g. Slavko Malgaj, ki je še isto leto pričel opravljati delo ravnatelja v na novo zgrajeni OŠ Bratstvo in enotnost in Niko je postal ravnatelj OŠ Staneta Žagarja.

Poudarjal je, da so v šoli učitelji zaradi učencev, da je osnovnošolsko izobraževanje osnovno in je naloga učiteljev vzgajati in učiti. Vedno je v prvi vrsti mislil na korist otrok. Veliko pozornosti je posvečal kulturnim dogodkom in športu, zdravemu preživljanju prostega časa. Mnogokrat je že vnaprej napovedal, da določene prehitre spremembe v šolstvu ne bodo dobre, zato se je izogibal hitrih korakov.

Danes, ko uživa v tretjem življenjskem obdobju, vsak trenutek rad preživi s svojimi tremi vnuki, ki ga razveseljujejo. V prostem času se ukvarja z vrtnarstvom, je človek narave, ekološko usmerjen ... Blizu sta mu alpsko smučanje in smučarski tek. Vedno pa se še rad udeleži kulturnih prireditev.

V svojem srcu je bil vedno učitelj in se je med učenci dobro počutil. Po 29-tih letih ravnateljstva je še vedno rad ohranjal stik z učenci in učitelji, zato priljubljenost tudi po dolgoletnem vodenju šole pri učencih, učiteljih in starših ni izginila.

VELIKA PREŠERNOVA PLAKETA MESTNE OBČINE KRANJ

Predlagatelj: Zveza kulturnih društev Kranj in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Kranj

Predlagani: *Rastislav Rastko Tepina, lajnar kranjski*

OBRAZLOŽITEV:

Rojen je bil v umetniško-prosvetni družini. Pokojni dedek Kazimir Cegnar je bil predvojni lastnik kinematografa v Stražišču. Kasneje sta, vse do dedkove smrti, skupaj nastopala v Prešernovem gledališču. V tem gledališču je veliko nastopal (več kot dve premieri vsako sezono) celotno obdobje od 1976 do 1986. Pred sprejemom v Igralsko skupino Prešernovega gledališča (takrat je ta igralski ansambel sodil med najboljše amaterske ustvarjalce v Jugoslaviji) je igral po vaških KUD-ih. Zlasti v KUD Dobrava Naklo je ustvaril lep, odmeven igralski vtis v dveh predstavah: Avtobusni postaji in Mišolovki Agate Christie. V PG-ju je kljub mladosti nastopil v nekaj vidnih vlogah (po mnenju kritike je svoje delo dobro opravil): Človek na položaju, Glavnik- Hadžič, Afera-Kozak, Maček v žaklju-Feydeau, Samomorilec-Erdman itd...

Po profesionalizaciji Prešernovega gledališča je kot gostujoči kranjski igravec nastopil v nekaterih predstavah na vidnih amaterskih odrih: Gledališče Toneta Čufarja Jesenice (Škrjanček, Haldol depo in Podeželanka), Šentjakobsko gledališče Ljubljana (glavna vloga v kultni Osbornovi drami Ozri se v gnevu), OTH KUD Pirniče (Trije vaški svetniki)...

Leta 1986 je v slovenskem kulturnem okolju pričel utirati pot pozabljeni ulični umetnosti — lajnanju. Ves čas nastopa pod edinstveno blagovno znamko »lajnar kranjski«. Ime svojega mesta je tako ob veseli pesmi ponesel v skorajda prav vsak kotiček naše domovine. S predstavami v katerih nastopa lajna (Butalci, Lajnarjev cirkus, Mezinček...), kot tudi s samostojnimi lajnarskimi nastopi je do danes dobesedno prekrižaril Slovenijo podolgem in počez. Barve Mestne občine Kranj in Republike Slovenije je zastopal na številnih lajnarskih festivalih v Franciji, Avstriji, Italiji, na Češkem, Hrvaškem... Letos pa še zlasti uspešno v dveh pobratenih mestih: La Ciotat in Rivoli.

Vse od leta 1990 pa do izteka leta 2006 je bil edini registrirani lajnar na Slovenskem. To pomeni, da je imel status svobodnega umetnika s priznanimi pravicami s strani Ministrstva za kulturo Republike Slovenije.

V vlogi lajnarja kranjskega je do sedaj že presegel 800 samostojnih nastopov; kar dvakrat je nastopil tudi na osrednjem slovenskem gledališkem festivalu, na Borštnikovem srečanju v Mariboru.

Koncem lanskega leta se je kot lajnar — vodja projekta zaposlil v matičnem gledališkem društvu Kranjski komedijanti. Na razpisu Ministrstva za kulturo Republike Slovenije so uspeli pridobiti sredstva evropskega socialnega sklada za izvedbo projekta Kovček svetlobe in nostalgčni zvoki lajne (enoletna šola za nastopanje ob lajni v uličnem gledališču).

Leta 1997 je skupaj s somišljeniki ustanovil Potujoče gledališče Kranjski komedijanti. Ves čas deluje v tem društvu kot vodilna organizacijska moč. Polega tega je še režiser, avtor in igravec. Do današnjega dne so v tem potujočem gledališču pripravili že 21 premier različnih gledaliških del. In preko tisoč ponovitev raznovrstnih čarobnih pravljicnih predstav za najmlajšo in najbolj zahtevno otroško publiko.

Kot gledališki igravec in lajnar je veliko nastopal tudi v televizijskih in radijskih oddajah ter na filmu (Trinajstica, Pod sinjim nebom, Zvenenje v glavi...)

Za svoje gledališko ustvarjanje je bil kar dvakrat nagrajen z Zlato Linhartovo značko, Malo Prešernovo plaketo ter Severjevo nagrado.

Leta 2007 je bil izvoljen za predsednika Zveze kulturnih društev Kranj. Od takrat se skupaj s številnimi zanesenjaki kranjske društvene kulturne ustvarjalnosti bori za kar najbolj prijazno ustvarjalno klimo amaterskemu umetniškemu ustvarjanju vseh raznolikih dejavnosti v Mestni občini Kranj in na področju celotne Gorenjske.

Mag. FRANC ROZMAN
Predsednik